

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar
ob koncu znanstvenega simpozija o dr. Antonu Trstenjaku
Grad Negova pri Gornji Radgoni, 23. april 2026**

Velja govorjena beseda.

Spoštovana županja Gornje Radgone Urška Mauko Tuš,
spoštovani predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Peter Štih,
cenjeni visoki gostje,

dober dan vsem prisotnim.

Akademik Anton Trstenjak, prejemnik zlatega častnega znaka svobode Republike Slovenije in številnih drugih visokih odlikovanj, je nedvomno eden najpomembnejših slovenskih mislecev 20. stoletja z izjemnim in trajnim vplivom na področjih filozofije, psihologije in teologije. Bil je človek širokega duha, ki je znal povezovati znanost in človečnost ter razmišljati o človeku kot celoti – ne le kot o razumnem bitju, temveč tudi kot o čustvenem, moralnem in duhovnem bitju.

Svoje akademsko delo je namenil predvsem raziskovanju človekove osebnosti, etike in vrednot. Verjel je, da je razumevanje človeka ključ do boljše družbe in pogosto poudarjal pomen notranjega ravnovesja, odgovornosti in medčloveških odnosov. Zavzemal se je za dialog med znanostjo in vero ter dokazoval, da si ti dve področji ne nasprotujeta, temveč se lahko dopolnjujeta.

Trstenjak ni bil le teoretik, temveč tudi pedagog in mentor. S predanostjo je navdihoval številne generacije študentov, ki jim je bil zgled intelektualne poštenosti in življenjske modrosti. Njegovo delo ni ostalo omejeno na akademske kroge, saj je s knjigami in predavanji nagovarjal širšo javnost in jo spodbujal k razmišljanju o smislu življenja. Med ljudmi so bile priljubljene njegove poljudne knjige, ki jih je izdajala Mohorjeva družba nekaj let po vojni. Marsikomu so bile popotnice pri razreševanju življenjskih in osebnih stisk. A ne samo to. Trstenjak je v njih podajal različna spoznanja iz sveta filozofije, teologije, medicine, kulture in narodnostne zavesti. Čeprav je obvladal visoki znanstveni jezik, se je z besedo znal približati tudi preprostemu človeku.

Človekovo dostojanstvo v nas, dostojanstvo za vse, dostojanstvo okolju, ki nas obdaja.

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

Akademik Trstenjak je velik pomen pripisoval skupnosti, ker človek ne obstaja v vakuumu, temveč se oblikuje v odnosih z drugimi. To ni samo občutek, temveč tudi spoznanje, ki ga poudarja Anton Trstenjak: človek postane to, kar je, šele v skupnosti.

Vendar skupnost ni samoumevna. Zahteva odgovornost, spoštovanje in aktivno sodelovanje. Če ljudje mislijo le nase, skupnost postane šibka. Če pa vlagajo vanjo s sodelovanjem, solidarnostjo in zaupanjem, postane vir moči.

Vizija prihodnosti človeške družbe torej ni individualizem, manj za skupno dobro in več zase. Nasprotno. Vizija prihodnosti človeške družbe sta vračanje k skupnosti in prizadevanje za njeno čim večjo moč. Skupnih težav ne moremo učinkovito reševati drugače kot – skupaj.

Napredna in varna družba je tista, ki odpravlja revščino ter vlaga v znanost, izobraževanje in kulturo, vsem dostopno zdravstvo ter razvoj okolja za svobodno ustvarjanje in podjetništvo. To je družba, ki zagotavlja, da v njej ni nihče zapostavljen, marginaliziran in izključen.

Spoštovane gospe in cenjeni gospodje,

zato začnimo pri sebi, doma. Postanimo močni in trdni, da se ne ustrašimo težav, ki nas tarejo. Postanimo resnična, vključujoča skupnost, ki verjame v solidarnost, ki ceni in spoštuje svojo naravo in okolje ter je odločena samozavestno uveljavljati svoje interese in v ustavo zapisane vrednote ter se odločno zavzemati zanje. Taka Slovenija bo spoštovana doma in v tujini. Taka Slovenija ne bo nikoli na napačni strani zgodovine.

Anton Trstenjak je ta svet zapustil pred tridesetimi leti, vendar so njegove ideje še vedno žive. Njegova intelektualna zapuščina nas tudi zdaj spodbuja, da razmišljamo globlje, živimo bolj zavestno in si prizadevamo za boljši svet.

Naj končam z mislijo, ki povzema njegovo življenjsko držo:
človek ni le to, kar je, ampak tudi to, kar lahko postane.